

ORGANISTA

Rok IX

marzec 2006

81

Naszemu Arcypasterzowi,
Księdzu Arcybiskupowi Stanisławowi Dziwiszowi,
składamy serdeczne gratulacje z okazji wyniesienia
przez Ojca Świętego Benedykta XVI
do godności kardynalskiej.

Posługujący śpiewem i muzyką w liturgii świętej

WIELKOPOSTNY DZIEŃ SKUPIENIA DLA ORGANISTÓW

Serdecznie zapraszamy na dzień skupienia dla organistów, który odbędzie się **4 marca 2006 roku (sobota przed I niedzielą Wielkiego Postu)**, w nowym budynku Archidiecezjalnej Szkoły Organistowskiej w Krakowie, (przy kościele Matki Bożej Dobrej Rady, Kraków-Prokocim, ul. Prosta 35a). Początek spotkania w budynku szkoły o **godz. 10. 00.**

Archidiecezjalna Komisja Muzyki Kościelnej

Wielki Post w tradycji rzymskiej

Okres poprzedzający Święta Wielkanocy przyjął w naszej polskiej tradycji nazwę Wielkiego Postu. Stało się to być może bardziej pod wpływem tradycji wschodniej niż zachodu. Zaczął się formować w historii chrześcijaństwa niewiele później niż samo Święto Wielkanocy, czyli już w drugim i trzecim wieku. Chrześcijanie kolejnych epok ubogacali swoim doświadczeniem duchowym tę tradycję i dzisiaj możemy się cieszyć jej bogactwem.

Początki, to przede wszystkim, charakterystyczne dla chrześcijan, oczekiwanie na samo Święto. Napelnione ono było modlitwą, czuwaniem i postem. Prawdopodobnie od jednego czy kilku dni na początku, okres ten rozwinął się do czterdziestu dni (stąd jego łacińska nazwa: *quadragesima*), a nawet do siedemdziesięciu z okresem przedpościa.

Dynamiczny rozwój instytucji katechumenatu, czyli przygotowania ludzi dorosłych do przyjęcia Chrztu świętego i pozostałych sakramentów inicjacji, których udzielano właśnie w noc paschalną, doprowadził w efekcie do stworzenia odpowiedniego dla nich okresu przygotowania, bogatego w charakterystyczne obrzędy. Momentami najbardziej doniosłymi były trzy celebracje tzw. skrutyńiów.

Z upływem czasu katechumenat, chociaż wciąż jakoś obecny we wspólnocie chrześcijan, tracił jednak na znaczeniu. Chrzczone bowiem przede wszystkim małe dzieci. Coraz większego znaczenia zaczęły zatem nabierać elementy ułatwiające nawrócenie, pokutę i pogłębienie życia chrześcijańskiego. Były to często publiczne praktyki pokutne, procesje i wspólna modlitwa społeczności (rzymskie stacje) wraz ze słuchaniem Słowa Bożego. Do tego, w późnym średniowieczu, rozwinęło się mocno nabożeństwo do Męki Pańskiej, które prowadziło chrześcijanina drogami nawrócenia i odnowy życia („*Pamiętaj grzeszniku, com dla ciebie wycierpiał*” – częste napisy pod krzyżami i na obrazach ze scenami z Męki Pańskiej).

Dzisiejszy Wielki Post opiera się na doświadczeniu wielu pokoleń chrześcijańskich. Ten zbawienny okres rozpoczyna się zatem w Środę Popielcową i kończy się po południu w Wielki Czwartek, przed mszą świętą Wieczerzy Pańskiej. W okres ten nie wlicza się niedziel, jako dni związanych raczej z okresem paschalnym. Podzielony jest na dwie części. W pierwszej akcentuje się bardziej drogę pokuty. Mobilizuje to wierzącego do odnowienia wiary, nadziei i miłości, do praktykowania dzieł miłosierdzia, które „zakrywają grzechy”, do odnowienia relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem. W drugiej (od piątego tygodnia) więcej miejsca poświęca się medytacji Męki Pańskiej, która również ma nas prowadzić do nawrócenia, do naśladowania Chrystusa.

Nawet w tak krótkim opisie tego bogatego okresu nie sposób pominąć charakterystycznych praktyk chrześcijańskich tego okresu. Posypanie głów popiołem w Środę Popielcową jest z pewnością aktem pokuty i prawdziwej nadziei. Praktyka Drogi Krzyżowej nie zamyka się jedynie w ramach Wielkiego Postu, jednak to właśnie w tym okresie jest nabożeństwem najbardziej charakterystycznym. Medytacja Męki Pańskiej zawsze prowadzi do wniosków moralnych, odnoszących się do naszego codziennego naszego życia. Gorzkie Żale,

nabożeństwo pochodzące z polskiej siedemnastowiecznej tradycji, opiera się na rozważaniu „tego co wycierpiał nasz Pan” i Jego Matka dla naszego zbawienia. Również i tutaj chodzi o pobudzenie człowieka do podjęcia drogi nawrócenia. Nie można zapomnieć o częstych nabożeństwach pokutnych w tym okresie, o rekolekcjach, o spowiedziach, o wszystkim, co mobilizuje wspólnoty chrześcijańskie do żywszego uczestniczenia w życiu Kościoła.

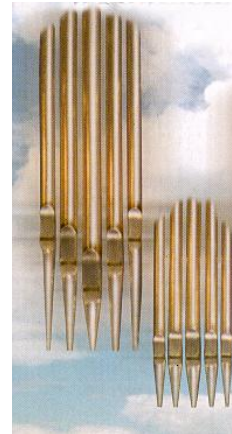
Wielki Post to czas dany nam przez dobroć Boga, abyśmy przygotowali się do odnowienia naszego chrztu świętego i zobowiązań jakie z niego wynikają. Są to przede wszystkim nasze relacje z Bogiem i z drugim człowiekiem.

ks. Stanisław Mieszczak SCJ

O krakowskich organach

krótkie historyjki

- Dodatek miejski pierwszy -

Ciekawe były to czasy kiedy „u nas ” nawet katar wstydliwie ukrywano w rękawach. Nie takie odległe zresztą.

Gdy Wawelski Mistrz Organów Pan Michał Woźny, wiekiem zmęczony, kazał dorobić oparcie do swej ławki organowej w „środoisku” zawrzało. Na nic wiek, na nic zasługi.

Nieszczęsne oparcie przeważało szalę krytyki.

Co prawda oparło się hehehe zakusom zatwardziałych „dewotów tematu”, a po kątach co poniektórzy mruzczeni tonem spiskowców – „... sam bym sobie zamontował, tak czasem w korzonkach łupie...” ale szemrano długo.

To chyba ten „katar”, bo właśnie wtedy w największych świątyniach Paryża najwięksi mistrzowie organów tamże opierali swe zmęczone plecy o ... ?

- Oparcia ławek oczywiście.

(a propos ławki organowej – w Bazylice Mariackiej poprzednia

została podcięta na prośbę projektanta)

Sprawa wróciła po latach za sprawą słynnej „klatki” – czyli domku dla organisty jaki powstał przy, podówczas, najlepszym instrumencie krakowskim w Arce Pana w Nowej Hucie, organach Rudolfa von Beckeratha.

Oj, zimy bywały wtedy ciężkie a mały domek łatwiej było ogrzać.

I pewnie nie byłoby takiego larum gdyby, jak to zwykle bywa, produkt był zgodny z projektem. Bo to miało być i lekkie i łatwe do zdemontowania i ładne...

Wyszła – szklana pułapka.

Ciekawe, że kiedy nie tak znów dawno u Ojców Karmelitów Trzewickowych, przy ul. Karmelickiej, nad piękną późno - barokową szafą wyrosła drewniana skrzynka z „piórami” (znawcy tematu wytłumaczą, że chodzi o echo w szafie ekspresyjnej) nikt tego nie zauważył! Może by tak wreszcie wpuścić do kościołów to dziecko, co wszędzie gołych królów widzi?

Lech Skoczylas

Propozycje pieśni

1.III – Środa popielcowa

- w: - Bądź mi litościw
Pos. popiołem: - Posypmy głowy popiołem,
Ww t.I,2: 155; Przepuść, Panie, Ww
t.I,2: 114; Bądź mi litościw, Ww t.I,2:
110; Ludu, mój ludu Ww t.I,2: 144.
p: - Bliskie jest Królestwo Boże
k: - Ciebie całą duszą pragnę
d: - Upadnij na kolana
z: - Jezu miłosierny Ww t.I,2: 112 *lub* Boże,
zmiłuj się nad nami

4.III – św. Kazimierza

- w: - Kazimierzu, nasz Patronie
p: - Skosztujcie i zobaczcie *lub* Dnia każdego
(*ulubiona pieśń św. Kazimierza*)
k: - Szczęśliwy kogo Opatrzność Boska, Ww
t.III,2: 165
d: - Jezu, miłości Twej *lub* Dziękujemy Ci,
Ojcze nasz
z: - Bliskie jest Królestwo Boże

5.III - 1 niedziela Wielkiego Postu

- w: - Bliskie jest Królestwo, Ww t.II,1: 111.
p: - Bądź mi litościw, Ww t.II,1: 110.
k: - Witam Cię witam, Ww t.II,1: 162.
d: - Pokładam w Panu ufność mą.
z: - Z tej biednej ziemi, Ww t.II,1: 119.

12.III – 2 niedziela Wielkiego Postu

- w: - W krzyżu cierpienie
p: - Którzy Chrystusa z tęsknotą szukacie,
Ww t.II,1: 54 *lub* Ludu, mój ludu
k: - Jezusa ukrytego (*por. Ewangelia*)
d: - Cóż Ci, Jezu, damy
z: - Krzyżu święty

19.III – 3 niedziela Wielkiego Postu

- w: - Z tej biednej ziemi, S. 224.
p: - Oto święte Ciało Pana, S. 257.
k: - Jak miłe przybytki, (*por. antyfony*), S.
240.
d: - Chwalmy niewysłowiony, S. 235.
z: - Ogrodzie Oliwny, Ww t.II,1: 149.

20.III – św. Józefa

- w: - O Józefie ukochany
p: - Duszo moja, *lub* Szczęśliwy kto sobie
Patrona
k: - Upadnij na kolana
d: - O niewystowione szczęście zajaśniało
z: - Święty Józefie, Patronie nasz

25.III – Zwiastowanie Pańskie

- w: - Archanioł Boży Gabriel *lub*
Błogosławiona jesteś, Maryjo
p: - Kto się w opiekę *lub* Po upadku
człowieka grzesznego
k: - Bądźże pozdrowiona Hostyjo żywa
d: - Pan zstąpił z nieba *lub* Ja wiem, w kogo
ja wierzę
z: - Gwiazdo morza *lub* Zdrowaś bądź
Maryjo

26.III – 4 niedziela Wielkiego Postu

- w: - Boże, obdarz Kościół Twój
p: - Bliskie jest Królestwo Boże
k: - O Krwi najdroższa
d: - Upadnij na kolana
z: - Ach, mój Jezu *lub* Krzyżu święty, nade
wszystko (1 i 3 zwrotkę), Ww. 140.

Opracowali uczniowie ASO

Bardzo prosimy o przesyłanie na poniższy adres wszelkich sugestii, uwag i informacji odnośnie biuletynu jak i życia liturgicznego w parafiach oraz wydarzeń w środowisku organistów. **Redakcja** dodatku do Biuletynu duszpasterskiego *Organista*: 31-004 Kraków, ul. Franciszkańska 3, e-mail: stanmie@poczta.onet.pl; Zobacz: <http://diecezja.pl/index.php?page=mkoscielna> oraz www.aso.diecezja.krakow.pl.